

Over de naam Hindeloopen

Over oorsprong van de naam Hindeloopen zijn verschillende versies. Niets is zeker over hoe de naam Hindeloopen ontstaan is. Dit geeft mij de ruimte te fantaseren over de herkomst van d naam "Hindeloopen".

“Het kleine paradijs” is dan ook niets meer dan een fantasie over hoe de eerste mensen in Hindeloopen kwamen.

HET KLEINE PARADIJS.

Reeds heel lang geleden woonden in een heel ver land vele mensen. Helaas konden deze mensen heel slecht met elkaar opschieten zodat er regelmatig ruzie was. Daardoor waren er regelmatig grote vechtpartijen. Grote groepen mensen gingen elkaar dan met stokken en messen te lijf. Ja, soms was het zo erg dat er mensen stierven door deze gevechten. Ook woonde er een man, die Jerone heette en helemaal niet van al dat geruzie en gevecht hield. Hij probeerde zich zoveel mogelijk afzijdig te houden van al dat gekibbel en gevecht. Maar op een zekere dag was er weer een grote ruzie gaande in het land. De burens van Jerone eisten van hem dat ook hij nu eindelijk eens meehielp te vechten en dat hij mee ten strijde trok. Als hij niet meedeed hadden ze liever dat hij uit het dorp vertrok, zo werd hem gezegd. Maar Jerone bleef weigeren om mee te vechten en kondigde aan dat hij dan liever zijn geboortedorp verliet. In allerijl bouwde hij een vlot van boomstammen, pakte zijn schamele bezittingen bijeen en vertrok nog voor de avond met zijn vrouw Vrija en hun dochter Dida uit zijn geboortedorp.

Ze lieten zich op het zelf gebouwde vlot drijven met de stroom mee van de rivier die vlak langs hun geboorte dorp liep. Drie nachten en twee dagen dreef het vlot met de drie vluchtelingen stroomafwaarts in de richting waar de zon onderging. Ieder met zijn eigen gedachten zaten ze daar wat stil op het vlot te wachten waar de stroom hen heen zou brengen. Na de derde nacht, bij de eerste lichtstralen van de dag, dreef het vlot een dood lopende zijarm van de rivier in. Zacht stootte het vlot tegen de zandoever die schuin opliep. Koud en stijf stapte vader als eerste van het vlot af en verkende voorzichtig de omgeving. Nadat vader liet weten dat het hem veilig toe leek, volgden ook Vrija en Dida. Als eerste gingen ze een flinke hoeveelheid vruchten verzamelen om te eten, want hun magen rammelden van de honger. Dat deze vruchten en noten smaakten, valt te begrijpen want in de dagen en nachten op het vlot hadden ze bijna geen eten gehad. In de rotsachtige oever ontdekten ze al snel enkele grote ruime spelonken die gemakkelijk als woonruimte zouden kunnen dienen. In het nabij gelegen bos stonden, zo zagen ze op hun eerste verkenningsronde, volop bomen met wilde vruchten. Ook schoon drinkwater leek geen probleem, want vlakbij was een klein bosmeertje. Het water in dit meertje was zo helder dat het wel een spiegel leek. Ook brandhout voor de koude tijden, zou met het grote bos binnen loop afstand, geen enkel probleem zijn. Er was bovendien, zo zei vader Jerone, natuurlijk nog altijd vis te vangen in de rivier. Ja, alles wees er op dat het daar een prima woonplaats voor hun drieën zou kunnen zijn. Ze besloten dan ook snel om daar te blijven wonen, ver van al dat geweld uit hun oude dorp.

Er werd een mooie ruime spelonk uit gezocht om in te wonen en ze haalden de weinige spullen die ze hadden meegenomen van het vlot. Terwijl moeder Vrija en Dida de spelonk omtoverden tot een huis, rolde vader enkele stenen aan de kant om beter bij de nieuwe woning te kunnen komen en bond het vlot stevig vast aan een boom. Nadat alles wat op orde was gingen ze, tegen het vallen van de avond, zittend op het kleine strand langs het water om te

genieten van de ondergaande zon. Toen het donker werd, zochten zij hun bedden op die ze gemaakt hadden van bladeren en riet.

Tien jaar lang woonden zij daar in alle rust zonder enig contact met andere mensen. Vader viste en jaagde en Dida hield samen met haar moeder de boel netjes. Ook het verzamelen van vruchten en noten was een werkje wat Dida graag deed. Ze dwaalde dan soms uren lang door het bos en luisterde onder het plukken naar het gezang van de vele vogels. In de nazomer van het tiende jaar dat zij daar woonden keerde Dida echter verschrikt terug van haar zwerftocht door het bos. Huilend vertelde ze dat ze een heel vreemd ritselend geluid in de struiken gehoord had. Ze was gelijk weggerend. Maar toen ze tijdens het rennen achterom had gekeken meende ze even dat ze een mens had gezien. Angstig vroeg ze vader “zouden die boze mensen uit het dorp waar we vroeger woonden, ons hebben gevonden”.

Na overleg besloten ze met hun drieën op onderzoek uit te gaan. Dida durfde eerst niet mee, maar vader wist haar te overtuigen dat het beter was om bij elkaar te blijven en bovendien moest zij, zo zei vader, aanwijzen waar ze het geritsel had gehoord. Voorzichtig en behoedzaam liepen ze met hun drieën door het bos. Toen ze bijna op de plek waren waar Dida meende iets gehoord te hebben, hoorden ze een zacht gekreun. Vader ging de laatste meters alleen. Dida had zich verstopt achter een grote boom terwijl moeder de omgeving in de gaten hield. Eerst zag of hoorde vader niets meer. Maar plotseling zag hij achter een paar struiken iets liggen. Heel voorzichtig, met een grote stok in de hand, liep hij met een boog om de struiken heen. Heel voorzichtig stap voor stap liep vader naar de struiken. Toen hij heel dicht bij was kon hij zien dat wat hij had zien liggen inderdaad een man was. Vader die het nog steeds niet vertrouwde, trok eerst eens voorzichtig aan de arm van de doodstil liggende man. Toen de man daar niet op reageerde riep hij tegen moeder en Dida: “Kom snel hier. Hier ligt een bewustloze en zwaar gewonde jongeman achter de struiken. We moeten hem zo snel mogelijk thuis brengen om zijn wonden schoon te maken”. Gezamenlijk droegen ze hem naar de spelonk waar moeder en Dida de bewustloze jongeman zijn wonden zo goed mogelijk schoon maakten. Twee dagen en twee nachten bleven ze om de beurt in zijn nabijheid. Ze gaven hem te drinken en voerden hem verse vruchten.

Op de ochtend van de derde dag, toen Dida bij hem zat, deed de bewustloze jongeman eindelijk zijn ogen open. Eerst keek hij verward en angstig om zich heen. Toen Dida zachtjes tegen hem praatte sloot hij weer de ogen en vroeg aarzelend: “Waar ben ik, wat is er gebeurd?”

Dida vertelde hem dat ze hem midden in een groot bos hadden gevonden en hem in hun spelonkhuis hadden gedragen waar zij al tien jaar met haar vader en moeder woonde. Ook vertelde ze dat ze voorheen gevlucht waren op een vlot, omdat de mensen waar ze toen woonden niets anders deden dan ruzie maken. Natuurlijk vertelde zij hem uitgebreid hoe ze hier leefden en dat zij het hier het kleine paradijs noemden.

Toen Dida eindelijk uit verteld was over haar kleine paradijs vroeg ze de voor haar nog steeds onbekende jongeman: “Hoe heet jij en hoe kwam je zo zwaar gewond in het bos?”. Na eerst nog een tijdje zwijgend om zich heen te hebben gekeken, vertelde de voor Dida nog steeds onbekende jongeman, dat hij Pjer heette en uit een heel ver land kwam. Een land achter een heel grote zee. Hij was in een klein rieten bootje afgedreven van dat land. Dagenlang had hij zonder eten en drinken rondgedreven op de zee. Op van de honger en dorst was hij uiteindelijk aangespoeld op een strand met grote bergen van zand. Vervolgens had hij nog

vele dagen gezworven door moerassen en bossen. Uiteindelijk was hij, zo wist hij nog, van uitputting in het bos in elkaar gezakt.

Mede door de goede zorgen van Dida herstelde Pjer vrij snel. Dida week echter niet van zijn zij. Ze vertelde hem alles over de omgeving van hun kleine paradijs.

Later toen hij wat was opgeknapt, wees ze hem de smalle paden in de bergen en de bossen. Ja inderdaad, Pjer en Dida konden prima met elkaar opschieten. Ook met de ouders van Dida kon Pjer het goed vinden. Het sprak dan ook bijna vanzelf dat Pjer daar bij die kleine familie introk. Vele jaren leefden ze zo met hun vieren daar aan die zijarm van die grote rivier en ook Pjer had het daar prima naar zijn zin.

In de loop der jaren namen Pjer en Dida geleidelijk aan steeds meer taken van de ouders over. Ook werd de kleine nederzetting in de loop der jaren verrijkt met kinderen. Want Pjer en Dida waren inmiddels als man en vrouw gaan leven. Ze kregen in totaal 6 kinderen, 3 jongens en 3 meisjes. Ook die kinderen groeiden daar zonder verdere problemen in alle vrijheid op. Er was nog steeds eten genoeg in het bos te vinden en ze hadden inmiddels een andere spelonk ingericht voor het jonge gezin. Niemand dacht er over om daar weg te gaan want ze vonden het allemaal nog steeds prachtig wonen in hun paradijs.

Maar helaas. Op een mooie zomeravond sloeg het noodlot toe in deze kleine nederzetting.

Het was een warme zwoele avond. Zelfs in de doorgaans koele spelonken was het nog warm. Opa Jerone, oma Vrija, Pjer en Dida zaten op het strandje met elkaar te praten en genoten van eigen gemaakte bessensap. De zes kinderen waren een eindje verderop met elkaar aan het spelen langs het water. Ze zochten kleine platte steentjes die ze over het water lieten springen. Door deze steentjes vanaf de kant vlak boven het water weg te gooien sprongen ze soms wel 3, 4 of 5 keer op uit het water. De bedoeling was wie zijn steen op deze manier het verst kon gooien. (Sweltsje tippe neamden wy dat JR) Maar na een poosje verveelde dit spel en wilden ze iets anders gaan doen. Er werd besloten om verstoppertje te gaan spelen. De oudste van de kinderen, Jerie, zou als eerste de andere kinderen gaan zoeken. Hij wachtte met de ogen dicht bij de grote eikenboom tot de andere kinderen zich verstopt hadden. De drie kleinsten verstopten zich niet zo ver van de eikenboom in de struiken en achter de grote rotsblokken. De twee jongens Wodan en Donar, 7 en 8 jaar oud, trokken het bos in om zich te verstoppertje. Zij vonden een heel schuil plekje op een smalle richel, op de grens van het bos en de bergen, vlak langs de grote wild stromende rivier. Toen Jerie na enige tijd met de ogen dicht gewacht had, riep hij luidkeels "Ik kom, ik begin te zoeken!". De jongste van het stel had Jerie al snel gezien. Zij stond schuil achter een dikke boom. Maar om het spel wat te rekken deed hij net of hij haar niet zag. De andere twee kleinsten vond hij na enige moeite in een hol achter enkele struiken. Nu restte hem nog om Wodan en Donar te vinden. Hij had inmiddels wel begrepen dat zij zich in het bos hadden verstopt. Omdat Jerie wel wist dat het daar moeilijk zoeken was, vroeg hij de andere kinderen om mee te zoeken. Een hele tijd zochten ze in het bos en riepen af en toe: "Maak eens een geluid". Maar niemand die iets hoorde of zag. Wodan en Donar bleven onvindbaar. Jerie, die de moed opgaf, riep zo hard hij kon: "Wodan, Donar. Ik houd op van zoeken. Jullie kunnen wel te voorschijn komen". Maar helaas, Wodan en Donar lieten zich niet zien. Ten einde raad gingen ze naar het strandje waar vader en moeder nog met opa en oma zaten te praten. Ze vertelden dat ze aan het verstoppertje spelen waren, maar dat ze Wodan en Donar nergens konden vinden. Geschrokken werd er gelijk een gezamenlijke zoekactie georganiseerd. De drie kleinsten werden het huis ingestuurd Zij moesten beloven daar mooi met hun drieën te blijven. De anderen gingen allemaal een kant uit om te zoeken.

Moeder en oma zochten in het bos en Jerie ging met opa in de bergen op zoek. Vader zocht de rivier langs, want mogelijk zaten ze opgesloten op een klein strandje ergens langs de rivier. Het was vader opgefallen dat het rivier water hoger was gestegen dan normaal. De hele avond en nacht werd gezocht en ook de volgende dag nog. Maar tot wanhoop van alle anderen bleven Wodan en Donar spoorloos. Ten einde raad gingen vader en opa op het oude vlot, dat ze nog steeds hadden, de rivier op om te zoeken. Maar ook daar werden Wodan en Donar niet gevonden. Moe van het zoeken en verdrietig omdat ze de kinderen niet konden vinden, lieten ze na veel uren zoeken het vlot drijven en gingen lopend langs de rivier naar huis om daar het droevige nieuws te vertellen.

Nog wekenlang rouwde men in dat kleine paradijs om het gemis van de twee kinderen. Niemand die begreep wat er gebeurd was en waar de kinderen waren gebleven.

Maar wat was er nu werkelijk gebeurd? Hoe kon het dat de kinderen niet werden gevonden en niemand ze daar in dat kleine paradijs ooit weer heeft gezien?

Zoals reeds verteld, hadden Wodan en Donar zich verstopt op een smalle richel langs de rivier. Omdat er weinig ruimte was, hielden ze zich aan elkaar en aan een uitstekende boomwortel vast. Maar ze zaten er nog maar net toen een heel grote vogel plotseling luid krijsend over hen heen vloog. Van schrik lieten ze de boomwortel waaraan ze zich vasthielden los en plonsden in de wild stromende rivier. Spartelend en roepend om hulp werden ze door de wild stromende rivier meegesleurd.

Net op het moment dat ze tegelijk "Help! Help ons! We verdrinken!" riepen, zagen ze vlak naast hun een hele grote dikke boom drijven. Net op tijd wist Wodan een tak beet te pakken. Ook Donar lukte het na enig spartel werk de boom beet te krijgen. Moe van het gespartel lieten ze zich, ondertussen nog steeds roepend om hulp, zo enige tijd meesleuren op de boom in de rivier. Op een plaats waar de rivier iets breder werd en het water wat rustiger stroomde, zagen ze kans om op de drijvende boom te klimmen. Eerst hielp Donar Wodan op de boom te klimmen. Met één hand hield hij de boom stevig vast, met de andere duwde hij Wodan op de dikke boom. Toen Wodan op de boom zat, kon hij op zijn beurt Donar helpen ook op de boom te klimmen. Koud en rillend van de schrik zaten zij daar op deze steeds verder wegdrijvende boom, niet wetend wat ze moesten doen. Af en toe riepen ze luidkeels: "Help ons. Help ons. Wij zijn hier!"

Maar ze begrepen wel dat hun geroep niet meer gehoord werd, want ze waren al een heel eind weggedreven. Bij het donker worden, waren ze doodmoe van het gespartel en geschreeuw. Ze zochten een goed plekje op de grote boom, dicht tegen elkaar aan, bij een grote omhoog stekende zijtak waar ze zich aan vasthielden.

Gelaten lieten ze zich meedrijven met de stroom en wachtten af wat er ging gebeuren. De hele nacht en de daaropvolgende dag dreven ze zo op de rivier, stroomafwaarts. Verschillende malen probeerden ze door met de voeten te trappelen naar de kant te komen. Maar steeds als ze dachten dat het lukte, dreef de stroom hen weer naar het midden van de rivier. Ook durfden ze er niet af te springen. Want tijdens het begin van hen onvrijwillige reis, toen ze nog niet op de boom zaten, hadden ze al gemerkt dat zwemmen in de rivier bijna onmogelijk was. En zo daar drijvend op die grote boomstam ging ook die dag voorbij. Half zittend half liggend tegen die grote zijtak van de boom sloten de beide kinderen, die inmiddels behoorlijk moe waren hun ogen. Zo bleven ze zonder te praten zitten waar ze zaten. En zonder dat ze het wilden vielen ze daar uiteindelijk in slaap.

Bij de ochtendgloren van de volgende dag bemerkten ze dat ze geen oever, bergen noch bomen meer zagen. Zo ver ze konden zien, was er alleen maar water, water en nog eens water. Ze begrepen dat ze nu heel ver van huis op de grote zee dreven. De grote zee waar hun vader Pjer hen vaak over verteld had. De golven werden steeds hoger en ze hadden af en toe moeite om op de boom te blijven zitten. Ook kregen ze langzaam verschrikkelijke honger en dorst. Ze probeerden van het zeewater te drinken, maar bemerkten al snel dat dit een vieze zoute smaak had en niet goed was om te drinken.

Vele dagen dreven zij zo op de grote zee en zagen niemand. Plotseling zagen ze in de verte bomen en een strook wit strand. Met hun laatste krachten sprongen ze te water en probeerden zich nog steeds vasthoudend aan de boom, zwemmend de kust te bereiken. Met een laatste krachtsinspanning wisten ze het strand te bereiken. Ze strompelden de wal op en vielen uitgeput neer bij een paar struiken die ongeveer vijftig meter van het water stonden. Dicht tegen elkaar aan vielen ze daar in slaap van moeheid en sliepen de hele dag en nacht door.

De volgende morgen stond de zon reeds hoog aan de lucht toen ze wakker werden van het gefluit van vogels rondom hen. Vlak bij hen liepen vier kleine herten te grazen in het gras. In het water zwommen de eenden rondom de boom waarmee zij gekomen waren. Niets was er wat de rust verstoorde op die zandplaat. Wodan en Donar zaten dan ook enige tijd, daar onder die struik waar ze geslapen hadden, om zich heen te kijken. Maar gedreven door een hongerig gevoel in hun buik besloten ze op onderzoek uit te gaan. Bijna als vanzelfsprekend liepen ze naar het nabij gelegen bos, want van thuis wisten ze dat daar doorgaans wel wat te eten was te vinden. Gelukkig net als thuis waren ook in dit bos volop vruchten te vinden, zodat hun honger snel voorbij was.

‘s Middags luierden ze in de schaduw van het bos en praten over hoe het nu verder moest. Ze begrepen wel dat hun ouders alles om hen afgezocht hadden en niet wisten waar zij gebleven waren. Zelf verlangden ze ook wel naar huis, maar geen van beiden had enig idee hoe ze ooit weer thuis moesten komen. Ze besloten dan ook voorlopig maar op deze zandplaat te blijven en de volgende dag een hut te bouwen. Misschien, zo spraken ze elkaar moed in, zou hun vader of iemand anders hen wel vinden.

De volgende dag, toen ze weer op zoek waren naar eten, zagen ze een hele grote holle boom die aan de rand van het bos stond. Na enig overleg besloten ze van deze holle boom hun woning te maken. De nauwe ingang werd afgeschermd met grote takken, zodat de wind er niet in kon waaien. Enkele grote stenen werden naar binnen gesjouwd en deden dienst als stoel. In de hoek van deze boom maakten ze van riet en gras een lekker zacht bed. Een aantal jaren woonden ze daar zo samen. Wel hadden ze nog steeds heimwee naar huis maar verder vermaakten ze zich prima. Er was eten voldoende en in de zee vingen ze volop vis. Op de bergen na was het daar eigenlijk net als voorheen thuis, een klein paradijs. Alleen het bos was kleiner en achter het bos was, zo hadden ze ontdekt, een groot moeras. Wel hadden ze bij helder weer gezien dat heel ver weg achter het moeras weer een heel groot bos was. Maar daar ze niet in het moeras durfden bleef dit onbekend terrein voor hen.

Op een koude regenachtige dag, werden beide jongens opgeschrikt door hulpgeroep uit het moeras. Eerst aarzelden ze nog om het moeras in te gaan. Maar toen het geroep aanhield, besloten ze toch maar eens te kijken waar het geroep vandaan kwam. Voorzichtig gingen ze op onderzoek uit en liepen in de richting van het geluid in het moeras. Tot hun verbazing zagen ze na een poosje twee meisjes tot aan hun middel wadend door de modder. Toen de beide meisjes Wodan en Donar zagen riepen ze: “Help! Help ons!. Wij zitten vast in de

modder”. Behoedzaam zoekend naar stevige paden probeerden de beide jongens dichter bij de om hulp roepende meisjes te komen. Toen dit uiteindelijk lukte, konden ze de meisjes met veel moeite op het droge trekken. Met hun vieren, heel voorzichtig het pad zoekend, verlieten ze het gevaarlijke moeras. Ze namen de meisjes die onder de modder zaten en koud en nat waren mee naar de holle boom. Daar vertelden de meisjes dat ze twee zusjes waren en Soja en Dona heetten en in een heel grote bos woonden. Dat bos lag, zo ze nu begrepen, aan de andere kant van het moeras. Ze waren die ochtend samen met hun vader en moeder aan de rand van het moeras op zoek geweest naar bramen. Plotseling bemerkten ze dat ze waren verdwaald en in het moeras terecht gekomen waren. Eenmaal in het moeras wisten ze helemaal niet meer welke kant ze op moesten lopen. Na uren dwalen in het moeras was tot overmaat van ramp hun moeder in een zuigende modderpoel terecht gekomen. Toen hun vader moeder wilde helpen was ook hij uitgegleden en in de modderpoel terecht gekomen. Zij hadden nog met takken geprobeerd vader en moeder uit de modder te trekken. Maar helaas, de takken waren te kort of ze braken af. Voor hun ogen, zo vertelden de meisjes snikkend, waren vader en moeder beide verdronken. Radeloos van angst hadden ze de hele dag en een nacht rondgezworven door het moeras. Verschillende keren waren ze zelf ook terecht gekomen in verraderlijke modderpoelen. Maar steeds was het hen gelukt er uit te komen.

Na dit verhaal van de beide meisjes durfde natuurlijk niemand zich ooit weer in de nabijheid van het moeras te wagen. Nadat de meisjes van de jongens gehoord hadden hoe die daar gekomen waren, begrepen ook de beide meisjes dat het over het water ook veel te gevaarlijk was om te proberen hun huis weer te vinden. Ze besloten om daar op de zandplaat bij het kleine bos met hun vieren er het beste van te maken. Ze bouwden een grotere hut met meer slaappleatsen. Doordat ze nu met hun vieren waren, verdween langzaam aan ook de heimwee naar huis.

Toen ze groter werden kregen ze kinderen. Deze kinderen kregen ook weer kinderen.. Zo ontstond er door de jaren heen een echte nederzetting.

In de dierenwereld ging het net zo als bij mensen daar op die zandplaat. De herten, die er liepen toen Wodan en Donar daar jaren geleden aanspoelden, hadden herten-kinderen gekregen. De hertenfamilie had het daar schijnbaar prima naar hun zin. Want nog steeds kwamen deze herten elke dag daar bij de struiken aan het water grazen. Een van de kinderen, een kleinkind van Soja, was dol op deze herten. Hij ging er iedere dag heen te kijken en kon dan uren daar blijven zitten en hield in zijn gebroken kindertaal hele gesprekken met deze dieren. Oma Soja had de kleine al een paar maal verteld dat de grote herten, vader herten waren en bokken werden genoemd. De iets kleinere herten, zo had oma hem uitgelegd waren moeder herten en deze werden hinden genoemd. Maar dit was de kleine allemaal te ingewikkeld. Hij noemde ze gemakshalve allemaal hinden. En als hij naar de herten wilde zei hij stevast: “Ik ga naar Hinden lopen”. **En zo ontstond de naam Hindeloopen**

Voor een een meer verantwoorde uitleg over het ontstaan van Hindeloopen verwijs ik graag naar de ZWH reeks “Hindeloopen Stad aan de Zuiderzee”